

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Дизайн»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПВ02.1 «ФІЛОСОФІЯ АРХІТЕКТУРИ»

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Архітектура та містобудування
(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Фізико-технічний інститут, факультет будівництва, архітектури та дизайну
(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма ПІВ02.1 «Філософія архітектури» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності «191 Архітектура та містобудування»
 освітня програма (спеціалізація) Архітектура та містобудування
(назва освітньої програми (спеціалізації))

« 20 » 08, 2019 року - 11 с.

Розробники: доцент, канд. арх., Гой Б.В.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Дизайн»

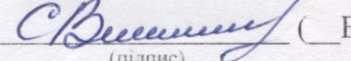
Протокол від « 20 » 08 2019 року № 1

Завідувачка кафедри «Дизайн»
(найменування кафедри)

« 20 » 08 2019 року  (І.С.Рижова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету
будівництва, архітектури та дизайну
(найменування факультету)

Протокол від « 05 » 09 2019 року № 1

« 05 » 09 2019 року Голова  (В.О.Савченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 2019 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 «Архітектура та будівництво»</u> (шифр і найменування)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>191 «Архітектура та містобудування»</u> (код і найменування) (освітня програма: <u>«Архітектура та містобудування»</u> (найменування))	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1м	1м
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
60 год.	84 год.		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/14

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу вивчення дисципліни «Філософія архітектури» є ознайомлення студентів з теоретичними та методичними підходами до дослідження проблематики архітектури як складного та багатоаспектного феномену.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Філософія архітектури» є:

- забезпечити набуття студентами стійких знань про філософію архітектури;
- дати опис основних процесів, що відбуваються у філософії архітектури;
- сформуванню у студентів уміння самостійно аналізувати феномени міського життя й внутрішнього світу людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові компетентності:

С(Ф)К01 Розуміння сучасної методології наукової діяльності, формування навичок науково-дослідної роботи: опанування системою знань про методологію, основні елементи, етапи, методи дослідження наукових явищ, щодо процесу підготовки і написання наукових праць в цілому та у вищому навчальному закладі, зокрема

С(Ф)К07. Знання та науково-теоретичне розуміння особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в мистецтві, архітектурі, містобудуванні та дизайні України та зарубіжних країн у національному та регіональному контексті.

очікувані програмні результати навчання

ПРН1. Реалізувати знання основних понять, термінів і значень, професійної мови спілкування в сфері архітектури та містобудування: теорії архітектури, реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, ландшафтної архітектури, інформаційних технологій в архітектурі.

ПРН2. Володіти логікою та методологією наукового пізнання, розвивати теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування архітектурно-містобудівного та ландшафтнього середовища.

ПРН9. Здатність аналізувати історичні документи, інтерпретувати та контекстуалізувати їх в курсовій роботі, письмових звітах та результуючій магістерській роботі; визначати етапи і напрями історичного розвитку класичних і сучасних художніх стилів в архітектурно-містобудівному, дизайнерському і садово-парковому мистецтві.

ПРН15. Формувати концепції і теоретичні засади в галузі природничих, гуманітарних і технічних наук при аналізі і прийнятті рішень в сфері архітектури і містобудування.

ПРН17. Знати філософсько-естетичний, світоглядний детермінізм розвитку архітектурного образу культових будівель релігійних конфесій, особливостей їх

об'ємно-планувальної структури та набуття умінь проектування елементів інтер'єру храмів.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Філософія архітектури як об'єкт вивчення: історія, теорія, методи

Змістовий модуль 1 Загальні уявлення про філософію архітектури

Тема 1 Архаїчні світобудови. Її структура і форми подання

1. Моделі Всесвіту в архаїчному свідомості: світове дерево, світова гора, світовий стовп. Їх цілісність і самодостатність.
2. Вівтар і ступа як втілення архаїчної моделі Всесвіту.
3. Місце людини у вертикальній структурі світобудови.

Тема 2 Людина і вівтар в просторі буття

1. Архітектурні метафори картин світу і місце в них людини і природи.
2. Вівтарі і святилища як символ цілісності і свідомості життя.
3. Вівтарний камінь як відображення вертикальної символіки Всесвіту

Тема 3 Істота, сенс і призначення вівтаря

1. Структура вівтаря на прикладі древніх культур.
2. Вода в просторі буття.
3. Персонажі древніх міфів як відображення всесвітнього джерела небесних вод.

Тема 4 Ступа

1. Онтологічна трансформація світового яйця в мистецтві і повсякденному житті.
2. Архітектонічну єдність ступи.
 - 2.1. Анда.
 - 2.2. Дрона.
 - 2.3. Ведіка.
 - 2.4. Харміка.
3. Буддійська ярусна ступа: онтологічний і гносеологічний аспект.

Змістовий модуль 2 Філософське обґрунтування архітектурних категорій.

Тема 5 Храм як відображення архаїчної моделі світобудови

1. Втілення архаїчної моделі світобудови в храмових спорудах.
2. Онтологічна трансформація світового яйця в храмі.
3. Вертикальне розгортання великих храмових систем на прикладі культур Заходу і Сходу.

Тема 6 Стовп

1. Стовп як світова вісь Всесвіту.

2. Архітектурна реалізація вознесення чаші на стовпі.
3. Стовп-блискавка як вираз символічної божественної захисту.

Тема 7 Вода і година

1. Вода як початок світобудови в давньої міфології і філософії.
2. Чаша небесних вод в просторовому зображенні.
3. Тема води і години в античному храмі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	лк	п	ла	ін		с.р	о	л	п	ла
		р	б	д	.		к	р	б	д	.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Філософія архітектури як об'єкт вивчення: історія, теорія, методи												
Змістовий модуль 1. Загальні уявлення про філософію архітектури												
Тема 1. Архаїчні світобудови. Його структура і форми подання	12	2	2			8	12		2			10
Тема 2. Людина і вівтар в просторі буття	12	2	2			8	12	2				10
Тема 3 Істота, сенс і призначення вівтаря	12	2	2			8	10					10
Тема 4 Ступа	12	2	2			8	12		2			10
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8			32	46	2	4			40
Змістовий модуль 2. Філософське обґрунтування архітектурних категорій												
Тема 5. Храм як відображення архаїчної	12	2	2			8	20					20

моделі світобудови											
Тема 6. Стовп	14	2	2			10	12		2		10
Тема 7 Вода і година	16	2	4			10	12	2			10
Разом за змістовим модулем 2	42	6	8			28	44	2	2		40
Усього годин	90	14	16			60	90	4	6		80

4. Теми Семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Архаїчні світобудови. Її структура і форми подання	2
2	Тема 2 Людина і вітар в просторі буття	2
3	Тема 3 Істота, сенс і призначення вітаря	2
4	Тема 4 Ступа	2
5	Тема 5 Храм як відображення архаїчної моделі світобудови	2
6	Тема 6 Стовп	2
7	Тема 7 Вода і година	4
	Разом	16

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері дизайну необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Історія інтер'єру» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та застосування у подальшій роботі.

Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Філософія архітектури» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку або іспиту.

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Архаїчні світобудови. Його структура і форми подання	8
2	Тема 2 Людина і віттар в просторі буття	8
3	Тема 3 Істота, сенс і призначення віттаря	8
4	Тема 4 Ступа	8
5	Тема 5 Храм як відображення архаїчної моделі світобудови	8
6	Тема 6 Стовп	10
7	Тема 7 Вода і година	10
	Разом	60

6. Методи навчання

Проблемне викладання лекційного матеріалу – для розвитку активної участі студентів у вирішенні поставленої задачі.

Практичні заняття – для закріплення знань, отриманих на лекціях.

Лекції – як розповідь із описовим розкриттям основних складових дисципліни.

Самостійна робота – як активний метод поглибленого вивчення дисципліни.

Консультації – як один із ефективних методів індивідуального навчання, мета якого – роз'яснення найбільш складних, незрозумілих для студентів питань.

Розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу.

Пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;

Бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;

Ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (рисунок, схеми, графіки);

Практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;

Проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

7. Очікувані результати навчання з дисципліни

Студент повинен знати основні композиційні прийоми і графічні засоби проектування об’єктів ландшафтного середовища; особливості створення об’єктів у різних архітектурно-планувальних стилях; типи садово-паркових ландшафтів.

8. Методи контролю

При контролі ритмічності навчання студентів використовуються:

- поточний контроль при експрес-опитуванні в ході лекцій;
- контроль виконання завдань до практичних занять;
- рубіжні контролю знань;
- контроль при здачі усного заліку.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
15	15	15	15	15	15	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Філософія архітектури» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форм навчання / Укл.: Б.В. Гой – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. - 120с.

2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Філософія архітектури» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання / Укл.: Б.В. Гой. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2019 - 37 с.

3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Філософія архітектури» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання / Укл.: Б.В. Гой. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2019 - 31 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Афанасьев, А. (1994). Поэтические воззрения славян на природу. М.: Т. 1. 3 с.
2. Берке, У. Пространство-время, геометрия, космология. М. 1985.
3. Бонгард-Левин, Г.М. Древнеиндийская цивилизация. М. 2000.
4. Васильев, Л.С. История Востока. М. Т. 1, 2. 1993.
5. Вуек, Я. Мифы и утопии архитектуры. М. 1990.
6. Вертоградова, В.В. Архитектура / Культура Древней Индии. М. 1975.
7. Гермес Трисмегист и герметическая традиция Востока и Запада. Киев – Москва, 1998.
8. Габричевский А.Г. Морфология искусства. М. 2002.
9. История и культура Древней Индии. – М., 1990.
10. Лосев, А.Ф. Очерки античного символизма и мифологии. М. 1993.
11. Ожегов, С.С. Хоанг Дао Кинь Архитектура Индокитая / С.С. Ожегов, Т.С. Проскурякова. М. 1998.
12. Павлов, Н.Л. Алтарь. Ступа. Храм. М. 2001.
13. Пучков А.А. Поэтика античной архитектуры. К. 2008.
14. Флоренский П.А. Храмовое действо как синтез искусств // Флоренский П.А. У водоразделов мысли. Париж, Т. 1. 1985. С. 41–57.

Допоміжна

1. Зедльмайр Х. Утрата середины. - М., 2008.
2. Раппопорт А.Г., Сомов Г.Ю. Форма в архитектуре: Проблемы теории и методологии. М., 1991.
3. Ревзин Г.И. Очерки по философии архитектурной формы. М., 2002.

4. Розенберг А.В. (2010). Философия архитектуры: Общие основания проектирования архитектурных сооружений // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини: Зб. наук. праць ІПСМ НАМ України. К. Вип. 7.

5. Панофский Э. Перспектива как «символическая форма». Готическая архитектура и схоластика. СПб. 2004.

6. Пучков А.А. Архитектуроведение и культурология: Избранные статьи. К., 2005.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського URL: www.dnrb.gov.ua/

3. Бібліотека українських підручників URL: <http://pidruchniki.ws/>